

## Privat, personlig eller professionell?

### Kortversion

- Falsk dikotomi.
- Man kan växla mellan rollerna.
- Utnyttja inte den andre för dina egna behov.
- Hur blir det för den andre?
- Viktigast för den andre är tillförlitlig återkoppling.
- Äkthet därför det viktigaste för ett meningsfullt samtal.
- Visa vad du tycker och känner, bjud på dig själv.
- "Professionell" är ofta en mask.
- Proffsig är att våga se de missar man gör, be om ursäkt för dem och gå vidare.

### Utförligare variant

- Det har diskuterats länge huruvida vårdgivaren och chefen får vara personlig, eller om hen ska vara strikt "professionell".
- Men det är en falsk dikotomi – man behöver inte välja. Tvärtom är det vanligen bättre att vara både och, samtidigt.
- Man kan växla mellan rollerna och tala om vad man gör. *"Som din chef är min roll att... men som din vän/medmänniska tycker jag att..." "Som din läkare..." "Vill du att jag svarar som din chef eller som din vän?"*
- Vi behöver känna oss trygga i ett samtal för att våga öppna oss och visa vem vi är. Den tryggheten upplever vi bara om vi känner att vi får kontinuerlig och tillförlitlig återkoppling från den andre, så att vi kan följa dennes reaktioner på oss och det vi säger.
- Jag behöver veta att jag omedelbart märker på den andre om hen tycker att jag säger något dumt, så att jag kan välja att korrigera min framtoning.
- Därför är en strikt "professionell" samtalspartner ett hinder för god kommunikation; vi behöver kunna följa den andres reaktioner på det vi säger för att våga visa vem vi är och kunna styra hur vi talar och vad vi tar upp.
- Var därför äkta och autentisk, inte "professionell".
- Le inte överslätande, våga visa vad du tycker.
- Ibland behöver man ta litet risker i samtalet för att komma någon vart, och att bjuda litet på sig själv är sällan fel.
- Du behöver vara modig, inte gömma dig bakom en mask.
- Hur skulle dina samtal bli om du bestämde dig för att alltid ge patienten/klienten litet mer än vad hen betalt skatt för?
- Huvudsaken är att det du säger verkligen utgår från vad som är det bästa för den andre just nu, så att du inte utnyttjar patienten för dina egna mer eller mindre medvetna behov.

- Naturligtvis kan det sluta olyckligt om du är oskicklig, men det kan allt annat man gör i samtalsväg också göra.
- Då får man ta på sig ansvaret, be om ursäkt och gå vidare. *"Sorry, jag ser att jag uttryckte mig klumpigt. Låt mig försöka igen, på ett bättre sätt."*

*Michael Rangne*

*2016-10-30*